

„Праця“

Український просвітний тижневик
в Бразилії
виходить в Прудентополіс кожного
Четверга.

Передплата
в Бразилії:

Річно 8\$000, піврічно 5\$000.
Для Галичини річно 72 корон.
Для України 36 рублів.
Для Півн. Америки 2.50 дол.
Для Канади 2.50 дол.
Для Аргентини 6 пез.

ПРАЦЯ

„PRACIA“
Jornal semanal para os
Ukrainos no Brazil.
Publica-se em Prudentopolis
às Quintas Feiras.

Дрібні оголошення по 100 рс. від
стиха. Більші по 200 рс. За вся-
кі оголошення платить ся згори.

PRACIA
Prudentopolis
Paraná — Brazil

ВИДАВЦІ: Видавнича спілка.

„Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руське ми серце і віра руська“ — З Рус. пс. Маркияна Шашкевича.

Ми Україні до спону
В нас є сила Козаків!

Одинока Українська Часопись у Бразилії.

Не розлучать нас ні море,
Ні межі чужих праів. Гимн ам. Укр.

Нота Уряду Зах. УНР. до Найвищої Ради.

Радіотелеграма Уряду і Національної
Ради Зах. УНР. до Найвищої Ради на
руки през. Міллера у Парижі.

В момент, коли наслідком воєн-
них і політичних подій вирішен-
ня східноєвропейських питань і
долі замешкалих українським на-
родом земель наближується до кі-
нця, законний Уряд Зах. УНР.
(Східної Галичини) вважає своїм
обовязком підняти голос та дове-
сти до відома слідує:

1. На основі принципів права
про самовизначення народів, яке
ціле людство здобуло собі у цій
світовій, кровавій війні, — украї-
нський народ Східної Галичини,
подібно як і прочі народи, зор-
ганізував на розвалинах Австро-
Угорщини, на своїй етнографіч-
ній області в своїм стариннім кня-
жім городі Львові, який від сто-
літь являється середовищем все-
го його народного життя, дня 19.
жовтня 1918 р. свою Західно-Ук-
раїнську Народну Республіку,
якої Уряд на основі ухваленої
конституції перебрав дня 1. падо-
листа 1918 р. владу у Львові і
над цілим краєм.

2. Для удержання правного ла-
ду та супкоюю в краю зістало од-
ночасно зорганізоване власне на-
ціональне військо, зістала заведе-
на адміністрація, зістала заініціо-
вана через Національну Раду за-
конодатна діяльність і покликаний
до життя Уряд Державного
Секретаріату.

3. Але тоді, коли всі прочі но-
вопоставші національні держави
одержали спромогу присвятити
свої сили для ладування власної

права, підняла опутана імперіалі-
стичними інстинктами, а голов-
но хапчива на природі багатства на-
шої області Польща, заборчу
війну, не вважаючи на факт, що
усе місцеве населення нашої зем-
лі без огляду на національність і
віру було вповні задоволене но-
вим станом річей.

Користуючися безуспішним бун-
том який підняли польські легіоне-
ри у Львові дня 3. падолиста 1918
р., вислала Польща до боротьби
проти Західно-Української Наро-
дної Республіки свою армію.

4. Повних 8 місяців боронила
армія Західно-Української Наро-
дної Республіки існування і пра-
ва українського народу на само-
визначення в безвпинних, героїч-
них і успішних боях, та що на-
кінець воєнні діланя зльокалізо-
вано в околицях Львова. І щойно
під напором добре державами Ан-
танти узброєних та через те пе-
реважуючих військ польського ген.
Галлера уступили військо і уряд
Західно-Української Н. Р. з гра-
ниць Східної Галичини.

5. В червні 1919 р. одержує
Польща, цей історичний ворог
українського народу, що від віків
веде проти нього найбільш зав-
зяту національну, соціальну і ре-
лігійну війну — від Союзників
мандат провізоричної адміністра-
ції у Східній Галичині аж до ос-
таточного вирішення державної
приналежності нашої області че-
рез мирову конференцію. Та за-
мість сподіваного спокою і поря-
дку в краю, принесла польська
окупація населенню Зах.-Україн-
ської Н. Р. найтяжчі страждання,
муки і плянове цілковите знище-
ння. Оця окупація була злишна,
а прецінь вона лягла проклоном

її уряд, який під цю пору пере-
буває поза границями краю, іс-
тнує і доєі. А цілий східно-гали-
цький український народ тільки
його визнає своїм легальним Уря-
дом. Наша армія зброї не зложи-
ла. В купі з цілим народом вона
і далі рішена боротися на кож-
дому фронті аж до повного вис-
вободження нашої землі з ненави-
сного польського ярма. Як довго
не буде вповні зреалізована отся
нестримна воля українського на-
роду, так довго не може бути
також остаточно вирішене східно-
європейське питання, а через ят-
ріючу рану залишиться без сум-
ніву зародки нових важких пот-
рясень.

Виконуючи державну владу на
своїй землі поклав народ Зах.-Ук-
раїнської Н. Р. аж надто доказів
своєї державно творчої спосіб-
ности, цим, що завів там справий
адміністративний апарат, всюди
удержав лад і порядок в краю та
поставив на ноги добре зоргані-
зовану і добре здисципліновану
150.000 армію. Тим самим він має
за собою вповні достаточні умо-
ви для будови і удержання дер-
жавної самостійности.

Отже тепер, коли має бути по-
ложений кінець дальшому безпо-
трібному кровопролиттю, в інте-
ресі горячого всіми вижиданого
всесвітнього миру, я як заступник
Національної Ради і Уряду Зах.
УНР. з притиском підносячи пе-
ред цілим культурним світом і
перед державами коаліції наше
право на державну незалежність
одночасно звертається в цім істо-
ричнім моменті до Найвищої Ра-
ди з проханням, щоб вона, вирі-
шуючи справу назриваючого ми-

Як така „державна“ мо- гла виграти війну!

Польща впала через свою заборчість,
самож так як се було в минувшині.
Бо теперішня Польща в нічому не
змінилась від помершої тому півтора ста
літ.

Заборча держава не може провадити
політики чесної, справедливої і взагалі
не може трактувати лютий і народів со-
вісно і по людському. Бо внаше вона
не була би заборчою державою, але та-
кою якою повинна бути після здорового
розуму.

Хто хоче допуститись якогось злочину
то мусить поступати нечесно, підло і по
злодійськи.

Але потому той злочин метиться на
злочинцях.

От польська імперія то був злочин і
ціла її політика розуміється, мусіла бути
злочинною.

Візьмім на приклад »Угоду« Пилсудсь-
кого з Петлюрою яку польські політики
назвали були »угодою Польщі з Україною«

Звісно, що Поляки знищили Україн-
ську Галицьку Армію і армію Петлюри;
звісно, що загарбавши Галичину, Холм-
щину, Полісся, часть Волині; звісно, що
нищили все, що українське на нападе-
них землях; і також звісно, що катували
і вбивали свідомих Українців та рабува-
ли українське майно.

Значить Поляки поступали так як по-
ступають заборчі то є звичайні злочинці.

Не може бути найменшого сумніву,
що Українці таких заборців, та злочин-
ців могли і можуть вважати тільки най-
більшими своїми ворогами, проти яких
получилися би навіть з чортом.

А тим часом чуємо про дивну комедію
— »польську-українську угоду« з 22.
цвітня с. р.

Ніхто Українців не здуривби, що се
якась »угода Польщі з Україною« бож то
була би »угода« злодія і рабівника з об-
рабованим і обрабованим, на такій підставі

ганізував на розвалинах Австро-Угорщини, на своїй етнографічній області в своїм стариннім княжій горі Львові, який від століть являється середовищем всього його народного життя, дня 19 жовтня 1918 р. свою Західно-Українську Народну Республіку, якої Уряд на основі ухвалені конституції перебрав дня 1. листопада 1918 р. владу у Львові і над цілим краєм.

2. Для удержання правного ладу та супокою в краю зістало одначасно зорганізоване власне національне військо, зістала заведена адміністрація, зістала заініційована через Національну Раду законодавча діяльність і покликаний до життя Уряд Державного Секретаріату.

3. Але тоді, коли всі прочі новопоставші національні держави одержали спромогу присвятити свої сили для ладування власної державної самостійности, один український народ Галичини був приневолений вести кроваву боротьбу. Проти Західно-Української Народної Республіки, хоч вона національним меншостям на своїй землі польській 14% і жидівській 12% загарантувала найширші

під напором добре державами Антанти озброєних та через те переважуючих військ польського ген. Галлера уступили військо і уряд Західно-Української Н. Р. з границь Східної Галичини.

5. В червні 1919 р. одержує Польща, цей історичний ворог українського народу, що від віків веде проти нього найбільш завзяту національну, соціальну і релігійну війну — від Союзників мандат провізоричної адміністрації у Східній Галичині аж до остаточного вирішення державної приналежности нашої області через мирову конференцію. Та замість сподіваного спокою і порядку в краю, принесла польська окупація населенню Зах.-Української Н. Р. найтяжчі страждання, муки і плянове цілковите знищення. Оця окупація була злишна, а прецінь вона лягла проклоном на нашої землі. Поляки показали себе вповні неспосібними до виконання наданого їм тимчасового мандату у Східній Галичині.

6. Зах.-Українська Н. Р. ніколи не зрікалася і досі не зреклася права на своє самовизначення і на свою державну самостійність.

свої державно творити, цим, що завів там справний адміністративний апарат, всюди удержав лад і порядок в краю та поставив на ноги добре зорганізовану і добре дисципліновану 150.000 армію. Тим самим він має за собою вповні достаточні умови для будови і удержання державної самостійности.

Отже тепер, коли має бути положений кінець дальшому безпорядковому кровопролиттю, в інтересі горячого всіми вижиданого всевітнього миру, я як заступник Національної Ради і Уряду Зах. УНР. з притиском підносячи перед цілим культурним світом і перед державами коаліції наше право на державну незалежність одночасно звертається в цій історичній моменті до Найвищої Ради з проханням, щоби вона, вирішуючи справу назріваючого миру на Сході, заспокоїла також домагання українського населення Зах. УНР. до його повної державної самостійности.

За Уряд і Національну Раду Західної
Української Народної Республіки,
Др. Евген Петрушевич,
президент.

кого з Петлюрою яку польські політики назвали були «угодою Польщі з Україною». Звісно, що Поляки знищили Українську Галицьку Армію і армію Петлюри; звісно, що загарбавши Галичину, Холмщину, Полісся, часть Волині; звісно, що нищили все, що українське на нападених землях; і також звісно, що катували і вбивали свідомих Українців та рабували українське майно.

Значить Поляки поступали так як поступають заборчі то є звичайні злочинці.

Не може бути найменшого сумніву, що Українці таких заборчів, та злочинців могли і можуть вважати тільки найбільшими своїми ворогами, проти яких получилися би навіть з чортом.

А тим часом чуємо про дивну комедію — «польську-українську угоду» з 22, цвітня с. р.

Ніхто Українців не здуривби, що се якась «угода Польщі з Україною» бож то була би «угода» злодія і рабівника з обкраденим і обробованим, на такій підставі що злодій лишає в себе се, що вкрав а обкрадений підписує, що годиться на се, і що буде із злодієм жити в приязній згоді і любові.

Навіть ніхто з розумних чужинців не повірить, що то є «угода» двох народів, але комедія політичних авантюристів.

М. Гоголь.

Тарас Бульба.

(ПОВІСТЬ).

19)

— Чого-ж ти така сумна? Скажи мені, чого ти така сумна?

Вона кинула від себе хустку, відкинула своє довге волосся, що падало їй на очі, і вся мов розлила ся в жалібних словах, промовляючи їх тихим-тихим голосом, немов той вітер, що піднявшись гарного вечера, пролетить по гущавині надводного очерету: зашелестять, забренять і полинуть нараз жалібні ніжні звуки, — і ловить їх з неясною тугю подорожній, не чуючи ні погасаючого вечера, ні далекого торохтіння воза.

— Чи не гідна я вічного жалю? Чи нещасна мати, що породила мене на світ? Чи не гірка доля судила ся мені? Чи не лютий ти кат мій, моя жостока доле? Ти всіх привела до моїх ніг: найліпших лицарів з усього шляхетства, найбагатіших панів, графів і чужоземних баронів і весь цвіт нашого лицарства. Всім їм було нільно любити мене, й за велике щастє мав би кождий мою любов. Мені досить було махнути рукою, і кождий з них найкрасніший вродою і родом, був би моїм мужем. І ні до одного з них ти не причарував ого серця, люта доле; а при-

чарувала ти мое серце, замість до найкрасніших лицарів нашої землі, до чужого, до ворога. За що-ж Ти, пречиста Божа Мати, за які гріхи, за які тяжкі провини так неможливо, так люто покарала мене? В досатках і розкомах мидали мої дні; найліпші, найдорожчі страви їла я, солодкі вина спивала. І на що все те було? Задля чого було? Чи задля того, щоб на решті вмерти лютою смертю, якою не вмирає остатній жебрак у королівстві? І не досить того, що перед сконом своїм мушу бачити, як у нестерпних муках будуть умерати батько й мати, за яких я двайцять раз віддала-б своє життя; не досить всього того: треба, щоб перед сконом своїм я побачила й почувла слова і любов, якої досі не бачила. Треба, щоб він словами своїми пошматував мое серце, щоб гірка моя доля стала ще гіркіша, щоб ще більше жалю було мені мого молодого віку, щоб ще страшнішою здавалась мені моя смерть, і щоб ще більше, вмираючи, дорікала я тобі, моя люта доле. Тобі — прости мій гріх — Свята Божа Мати!

І коли вона затихла, без краю безнадійне почуте відбилось на її обличчю; болючим сумом загонорила кожда його черта, і все, від сумно похиленого чола й погуплених очей до сльз, що застали її засохли на тихо паленіючих щоках, все, бачилось, говорило: «Нема щастя на сьм обличчю!»

— Не чувано на світі, не можна, не бути сього. — промовив Андрій. — Щоб найкрасніший, найліпший між усіх жінок судилась така гірка доля, коли вона родила ся на те, щоб перед нею, як перед святинею, поклонялось усе, що є найліпшого на світі. Ні, ти не вмреш! Коли-ж випаде так, що вже нічим — ні силою, ні молитвою, ні сміливістю не можна буде відхилити гіркої долі, то ми вмремо разом, і впереду вмру я, умру перед тобою біля твоїх прекрасних ніг, і тільки мертвим розлучать мене з тобою.

— Не дури, лицарю, і себе і мене, — відповіла вона, тихо хитаючи прекрасною головою: — знаю я, на своє лихо, знаю добре, що тобі не можна любити мене; я знаю, яка твоя повинність і заповіт; тебе кличуть батько, товариші, вітчизна, а ми — вороги тобі.

— А що мені батько, товариші і вітчизна? — промовив Андрій, потрясши бистро головою й виправивши весь рівний, як надрічна сокорина, стан свій. — Коли воно так, то нема в мене нікого! Нікого, нікого! — промовив він ще раз тим же голосом і потвердив його тихим рухом руки, яким тугий, упертий козак виявляє рішучість на діло нечуване й неможливе для иншого. — Хто сказав, що моя вітчизна Україна? Хто дав мені її за вітчизну? Вітчизна те, чого шукає душа наша, що для неї миліше від усього. Вітчизна моя

ти! Ось моя вітчизна! Сю вітчизну понесу я в серці й носити-му, поки мого віку нехай хтонебудь з козків вирве її звідтіля! І все, що тільки єсть, продам, віддам, погублю за таку вітчизну!

На одну мить остовівши, мов прекрасна статуя, вона дивилась йому в очі і рантом заридала і з дивною жіночою рішучістю, на яку здатна буває тільки невираховано великодушна жінчина, сотворена для найкрасніших сердечних почувань, вона кинулась йому на шию, обняла його білами як сніг чудовими руками і заридала. В сю мить розляглись на вулиці невимірні крики в супроводі сурми і литавр; але він не чув їх: він тільки чув, як чудові уста обливали його пахучим теплом свого дихання, як сльози її текли струмочками йому на лице й пахуче волосся, що все розпустило ся з голови, обмотало його цілого своїм темним блискучим шовком.

В ту мить вбігла до них Татарка з радісним криком.

— Вратовані, вратовані! — кричала вона, себе не памятаючи. — Наші прорвались у місто, привезли хліба, пшона, муки й звязаних Запорожців.

Але ніхто з них не чув які то «наші» прорвались у місто, що привезли з собою й яких Запорожців звязали. Повний неземних почувань, поцілував Андрій пахучі уста, що припали до його щоки, й

Але навіть і самий злочинець, сама Польща, на стільки мав розуму, що ще розумів, що то не є угода двох народів тільки авантюра Петлюри і Пілсудського.

Найліпший доказ злочинець дав тим, як він поступив з Українською Галицькою Армією, що була в часі «угоди» на Україні.

Поляки її розоружили, увязнили і яко ворожих бранців заслали до таборів полонених до північної Польщі.

Так «союзник» поступив з армією «союзника».

Лондонська тижнева газета «Нью Юроп» (се півурядовий орган британського міністра заграничних справ) так пише із цього приводу у виданню з 8. липня с. р:

Ще дивнішим був спосіб, який вони (Поляки) винайшли для трактування союзників — цілком новий в історії війни, новий і давній. Вони розоружили східно-галицькі війська і відіслали їх до польських таборів полонених, що є кричачим скандалом гіршим ніж щонебудь, чого допустилися Німці.

Очевидна річ, що се скандал, але то лише один скандал споміж многих, відколи повстал польська «держава» і відколи вона зачала нападати на сусідні народи. Бо що-ж могло вирости із злочину, як не скандал?

Але Поляки поступали консеквентно, послідовно. Вони ще на стільки розуміли, що не обдурять Українців, що їх петлюрівсько-пілсудські авантюра є угодою України з Польщею; вони ще стільки розуміли, що то не є жадна «угода» з Україною але злочин, докочаний на Україні. Злочинець знав, що творить і знав, що той «союзник», себто український нарід, то його ворог, який кождої хвилі готовий відплатитись «союзникови» за його злочин. І страху ради він увязнив українську армію. Допустився дальшого злочину і скандалу, бо боявся «союзника», боявся його кари справедливої і заслуженої.

Але в сьому злочинець перечислився що гадав, що увязнення української армії охоронить його перед заслуженою справедливою карою.

Нагарбавшись чужого добра, він світа не бачив; він не знав що твориться поза його славетною польською «державою». А тимчасом хвиля відплати скоро прийшла.

Імперія злочинців впала, а з нею впали всі пляни, «угоди», «союзи» «великої Польщі».

Бо злочин мучить бути покараним, як не пині то завтра.

Тепер, коли саветська Росія побідить Польщу, може вона поволи вилічнтися із старих недуг. Перша річ, може вже раз вимете шляхту, а за нею вшепольську

воєнне поразення. Теперішня невдача Польщі може її уздоровити; може створити нову, народні Польщу, яка очистившись з дотеперішнього шляхотського людожерства, зможе жити в згоді із сусідами, а при тім сама зможе жити по людському, як нарід а не як ватага опришків.

„Свобода“.

Мілітарне положення в Польщі катастрофальне.

Положення в Польщі розвинулося в мілітарну катастрофу а у внутрішній цілковитій руїні — так доносить телеграма з Варшави до „Кольонської Газети“.

Військова надія в Польщі — добровольча армія Галлера — показала цілковитою невдачою, мимо того, що ця армія доказувала героїських вчинків, щоб здержати ворога на півночі. Ця армія потерпіла величезні втрати.

Межи польськими військовими властями і французьким генералом Вейгаром приходить до суперечок, а наслідок того такий, що при виконанні розказів на боєвм фронті показуються різні суперечності.

Властиво вже нема спільного польського правительства. Перший втік міністер фінансів з Варшави. Президент Пілсудскі заявив, що воліє згинуту на поли бою, ніж би мав пережити упадок Польщі.

По місті розкидають большевицькі проклямації, а з фронту прибувають дезертири цілими масами. 300 офіцерів-дезертирів поставлено недавно під воєнний суд, а 23 з них розстріляно. Жидівська частина міста мусить бути окремо бережена, щоби не допустити до погромів.

Польська армія мусить капітулювати.

Телеграма з Базилеї доносить, що французькі й британські місії в Польщі донесли до своїх правительств, що положення польської армії єсть таке розпучливе, що вона мусить капітулювати, коли Польща не заключить перемиря протягом тижня, або коли аліанти не дадуть їй помочи в тім часі.

ВСЯЧІНА.

ше табор полонених Українців. Там розказано їм висісти з возів, щоб їх опісля перевести куди инакше. Українці тому спротивилися, почім прийшло до перепалки з карабінерами, але на щасте нікого не ранено. Українці перетріпали лише одного італійського офіцера, потім пійшли до табору і там лишилися, не хочачи їхати дальше.

Митрополит Шептицький мировим делегатом.

Львівська польська „Газета Вечорна“ доносить, що з української сторони запропоновано Митрополита Шептицького яко делегата на мирову конференцію до Лондону.

Також і жидівські партії Східної Галичини мали би вислати свого делегата на конференцію до Лондону.

Українська делегація на конференції в Ризі.

Українська пресова служба доносить з Варшави: Український міністер закордонних справ, Ніковський обняв провід в делегації, яка має взяти участь в так званій конференції окраїнних держав, що мав відбутися з початком серпня в Ризі. На цій конференції мається обговорити відношення пограничних держав до саветської Росії. В конференції мають взяти участь: Фінляндія, Естонія Латвія, Литва, Польща й Україна.

Польські жовніри безрадіні супроти козаків Буденного.

Польські молоді офіцери нарікають зі слезами в очах, що їм зовсім не можливо воювати з козаками генерала Буденного. Ці козаки владають несподівано з криком і вереском через поля на тили польської армії, а наслідок того такий, що польські відділи тратять лучність між собою і ніхто не знає, чи ворог нападає з заду, чи з переду. Це характеристичний образ цілої польської компанії проти большевиків.

Заговор у Варшаві проти польського правительства.

Відкрито тут заговор, як здогадують ся комуністичного походження, щоб висадити у воздух головний штаб польської армії. Богато осіб арештовано і сконфісковано великий склад амуніції в давнім російським соборі, котрий стоїть сейчас напроти будинку генерального штабу. В соборі, який польські власти перемінили на касарню, знайдено також підземний підкоп в сторону генерального штабу. Арештовано сотки підозрілих комуністів.

Мадяри мобілізують військо проти саветів.

Французька військова місія викінчила умову з Угорщиною, на підставі котрої Угорщина має виставити 140 тисячну армію проти Росії, а за те Франція обов'язується ужити свого впливу в Лідзі Народів, щоб Угорщина дістала назад свої землі від Румунії і Чехословаччини.

Константинополь має заняти Греція.

Аліанти дали Грекам дозвіл заняти Царгород, як про це доносить телеграма до газети „Оссерваторе Романо“.

Польські богачі в Парижі.

Перший поспішний поїзд „Де Люкс“ з Польщі від часу переполоху у Варшаві приїхав до Парижа недавно. Він був переповнений польськими мільонерами, що втікають перед большевиками.

Кожний куток в ждальнях, на коритарях,

як про це говорять урядові звідомлення до американського правительства. Головна точка умови має бути, що 1. Австрія буде не втральною на випадок якоїнебудь війни проти саветської Росії, а головню підчас польсько саветської війни.

В той спосіб Австрія стала би важним союзником Росії проти Польщі, бо не дозволила би на переїзд аліантських військ на поміч Польщі.

Користна зміна.

Міжнародне положення, як цього можна було надіятися, основно вплинуло на корисну зміну становища східно-галицької справи серед рішаючих кругів коаліції.

Завдяки заходам Диктатора Др. Евг. Петрушевича і його закордонних представників, східно-галицьке питання, неважаючи на польський окупаційний мандат і на неприемлемий, відомий статут сьогодні знаходить в тій стадії, що ми наближуємося до нових переговорів на платформі визнання нової державної незалежності Західної України.

Державна незалежність Західної України яка виказала за час свого існування аж надто багато державно-творчих сил, являється сьогодні вповні готовою до реалізації. Але її здобуття і закріплення ніяк не можна комплітувати зв'язуванням її з другими нашіми питаннями.

Ухвалена і переведена в життя конституція Західної України є конституцією як найбільше модерно-демократичною, вона гарантує трудовому народови всі права повних горожан; наша провідна політична лінія всеціло покривається з нашим національним ідеалом і вона увзглядає всі домагання і стремління нового часу.

Щодо сусідів, то наш народ бажає закінчення загального кровопролиття, — бажає своєї самостійності, а при тім найкращих відносин до всіх своїх сусідів.

Та хоч як надійно виступило східно-галицьке питання на арену міжнародної політики, то з гирким жалем приходить ся сконстантувати, що С. Петлюра важиться другий раз віддати Польщі нашу землю, передкладаючи Полякам звісну лінію Бартельмі.

З притиском зазначаємо, що С. Петлюра не посідав і не посідає ніякого легітимованого права виступати від імені Західної України і говорити в нашім імені.

Тому безоглядно п'ятуємо його як найбільшого шкідника цілого українського народу та нашої тіснішої вітчизни.

Найновіші вісті.

Відносини Литви з Польщею зірвані. Пишуть навіть, що Литва, Польщу поконе і то добре

Україні. Злочинець знав, що український нарід, то його ворог, який кожної хвили готовий відплатитись «союзникові» за його злочин. І страха ради він ув'язнив українську армію. Допустивши такого злочину і скандалу, бо боявся «союзника», боявся його кари справедливої і заслуженої.

Але в сьому злочинець перечислився що гадав, що ув'язнення української армії охоронить його перед заслуженою справедливою карою.

Нагарбавшись чужого добра, він світа не бачив; він не знав що твориться поза його славетною польською «державою». А тимчасом хвиля відплати скоро прийшла.

Імперія злочинців впала, а з нею впали всі пляни, «угоди», «союзи» «великої Польщі».

Бо злочин мусить бути покараний, як не вийде то завтра.

Тепер, коли саветська Росія побідить Польщу, може вона поволи вилічтися із старих недуг. Перша річ, може вже раз вимете шляхту, а за нею вшехпольську ватагу, що разом із шляхтою «будувала» історичну Польщу на кривій польського селянства і робітництва та других нападених народів. Може вже раз повстане дійсна демократична селянсько-робітничка Польща яка вже раз на все скінчить польську заборчу війну.

Найліпшим ліком проти заборчости є

з місті розкидають проклямації, а з фронту прибувають дезертири цілими масами. 300 офіцерів-дезертирів поставлено недавно під военний суд, а 23 з них розстріляно. Жидівська частина міста мусить бути окремо бережена, щоби не допустити до погромів.

Польська армія мусить капітулювати.

Телеграма з Базилеї доносить, що французські й британські місії в Польщі донесли до своїх правительств, що положення польської армії єсть таке розпучливе, що вона мусить капітулювати, коли Польща не заключить перемир'я протягом тижня, або коли аліанти не дадуть їй помочи в тім часі.

ВСЯЧИНА.

Українці з італійського полону не хочуть йти до польської армії.

Газета „Арбайтер Цайтунг“ доносить: Тими днями приїхав до Грацу транспорт українських полонених з Італії. Їх супроводжали італійські офіцери. Італійський командант хотів завести їх через Будапешт до польської армії, але це знюхали Українці вже в Грацу і при помочи залізничної служби їм вдалося заїхати до Лебрінг, де був давній-

гато осіб арештовано і сконфісковано великий склад амуніції в давнім російським соборі, котрий стоїть сейчас напроти будинку генерального штабу. В соборі, який польські власти перемінили на касарню, знайдено також підземний підкоп в сторону генерального штабу. Арештовано сотки підозрілих комуністів.

Мадяри мобілізують військо проти советів.

Французська військова місія викінчила умову з Угорщиною, на підставі котрої Угорщина має виставити 140 тисячну армію проти Росії, а за те Франція обов'язується ужити свого впливу в Лідзі Народів, щоб Угорщина дістала назад свої землі від Румунії і Чехословаччини.

Константинополь має заняти Греція.

Аліанти дали Грекам дозвіл зайняти Царгород, як про це доносить телеграма до газети „Оссерваторе Романо“.

Польські богачі в Парижі.

Перший поспішний поїзд „Де Люкс“ з Польщі від часу переполюху у Варшаві приїхав до Парижа недавно. Він був переповнений польськими мільонерами, що втікають перед большевиками.

Кожний куток в ждальнях, на коритарях, в туалетових місцях був переповнений бідними богачами, котрі привезли зі собою мільони в золоті, в дорогих каміннях і у вартісних паперах, однак не мали одіжи, бо треба було лишити в краю. Вони кажуть, що Польща єсть змучена війною і хоче мира. Її все одно, чи мир буде підписаний в Мінську, Лондоні чи у Варшаві.

Австрія в союзі з большевиками.

Советська Росія заключила союз з Австрією,

бажає своєї самостійности, а при тім ніяких відносин до всіх своїх сусідів.

Та хоч як надійно виступило східно-галицьке питання на арену міжнародної політики, то з гірким жалем приходиться сконстантувати, що С. Петлюра вагається другий раз віддати Польщі нашу землю, передкладаючи Полякам звісну лінію Бартельмі.

З притиском зазначаємо, що С. Петлюра не посідав і не посідає ніякого легітимованого права виступати від імені Західної України і говорити в наших імені.

Тому безоглядно п'ятуємо його як найбільшого шкідника цілого українського народу та нашої тіснічої вітчизни.

Найновіші вісті.

Відносини Литви з Польщею зірвали. Пишуть навіть, що Литва, Польщу поконує і то добре.

Німці де можуть, то помагають Ляхам! Недавно задержали поїзд залізничний в Єрфурті, котрий віз для Польщі оружжє, тай не пустили.

Славна „Ліга Народів“ буде стало мати своє місце в місті Gent.

В Англії ходить чутка, що має повстати загальний страйк гірняків.

не zostались без відповіді пахучі уста. Вони обізвались тим самим, і в сім обопільно-злитім поцілунку почулось те, що тільки раз в житю даєть ся почути чоловікові.

І пропав козак. Пропав для всього козацького лицарства! Не побачити йому більше ні Запорожя, ні батьківських хуторів своїх, ні церкви Вожої. Не побачити й України одного з хоробріших синів своїх, що взялись боронити її. Вирве старий Тарас свого сивото чуба і прокляне і день і годину, коли породив на сором собі такого сина.

VII.

Шум і метушня були в запорожським таборі. Споршу ніхто не міг вяснити, як воно стало ся, що військо прорвало ся у місто. Аж відтак виявилось, що весь переславський курінь, який розложивсь був перед бічною б. амою, був мертвецьки паний; нічо дивного, що чоловіку його перебито, а другу перевязано ще скорше, ніж могли здогадатись, в чім річ. Поки ближші куріні, пробуджені криком, вєпіли взяти ся за зброю, військо вже входило в браму й остатні ради його відстрілювались від сонних, наїв-тверезих Запорожців, що в неладі кинулись на них.

Козовий дав наказ, щоб зібрани сиві, і коли всі стали кругом, і знявши шапки, затихли, він промовив:

— Так ось що, пани брати, трапилось

сеї ночі; ось до чого довіє хмель! Ось яку наругу учинив нам ворог! У нас, видко, вже така поведенція: дозволь вам подвоїти пай, то ви ладні так насмокотатись, що ворог Христового вояцтва не тільки штани здіме з вас, але й начхає вам у саму цику, а ви того й не почувте.

(Далі буде).

Діточий Кутик

Тома Блекльок.

Жив в Англії убогий муляр, що звав Блекльок. Мав він одного сина, на імя Тома. В семім місяци житя занав маленький Тома на вісну, наслідком чого утратив зір. Каліцтво сина змогло в батьковині таку запопадливість, що як лише сліпий хлопчина розвинув ся умово і став набирати виображень про зовнішній світ, почав батько всякими способами погубляти його вроджену інтелігенцію та буйну уяву. Кілька приятелів помагало йому в сьому ділі. Вони відвідували вельми часто малого каліку і читали йому голосно всякі оповідання і казки. З причиною ка-

ліцтва не міг малий Тома ходити до школи. Проте його ровесники, діти сусідів, приходили кожного вечера до него та оповідали йому, чого навчили ся сього дня в школі і повтаряли йому те, що чули з уст учителя. Опісля кожного з хлопців по черзі читав щось з історії, якусь повістку, та деклямував прегарні стихи.

Не вважаючи на дружбу та змаганя, яких хлопці докладали, щоби тільки задоволити свого нещасного приятеля, малий каліка не все мав поруч себе когось такого, хто міг би оповідати або читати йому таке, що його займало й тішило.

Одного дня оповідав йому один товариш якусь байку. По його відході постановив малий Тома, що мав тоді десять літ, се оповідане переповісти вязаною мовою то є стихи.

Ся перша його проба не була вдатна, бо він не знав правил, при яких такі стихи складають ся. Однак його запопадливий батько присвоїв собі знанє тих правил тай виучив їх свого сінка. По двох роках зладив сліпий хлопчина поет збірку своїх стихів, які стали початком його слави.

По сій першій пробі слідували дальші. Поезії Томи Блекльока доси в Англії вельми розніовскданені і високо цнені. Він помер в 1791. р. в Лондоні.

Ось вам, діти, примір, що й із нещасних калік можуть бути великі та славні

люди. Однак треба все учити ся й працювати.

Дуда у коморі.

Ой мій милий умер, умер.
Та в коморі дуду запер.
А я пішла муку брати,
Стала мені дуда грати,
А дудочка тини-твини,
Я у боки тай у скоки,
Я в присюди та в долоні,
Пішла мука по коморі.

Мати I..

Матуся рідненька
На руках носила —
До грудий любенько,
Сердешна тулила.
І пісні миленькі,
Рідні співала,
Піснями маленьку
До сну колисала:
Спи, ти моя дече,
Ягідко кохана,
Та набирай сили
На завтрішне рано.
Щоб гожою росла
На віху матусі, —
Ой спи, моя дече,
Маленька Катрусью...

ЧИ ПИЛИ ВИ ВЖЕ КАВУ З УКРАЇНСЬКОЇ ФАБРИКИ?

Зайдіть до Григорія Кушніра
кольонія Шавієр да Сільва.

Там дістанете: каву палену найліпшої якості, без домішок, ароматичного запаху.

Caffé Economico, preparada por Gregorio Kuchnir.
Xavier da Silva — corr. Papandua — Sta. Catharina.

Адвокат

Dr. TRASYBULO LINS-FILHO,
у прудентополі.

Принймає всякі справи цивільні, гандлеві, кримінальні. Виготовляє інвентарі, арроляменти і прочі всякі справи входячі в обсяг адвокатури. Ітересанти най удають ся до п. Вас. Лопатюка. Памятайте о сім, що всякі справи предкладаєте в українській мові.

Канцелярія містить ся:
Hotel Victoria — Prudentopolis.

Позір! — Позір!

ЛІНІЯ ІВАЇ І ОКОЛИЦЯ!

Linha Ivahy — Prudentopolis —
Parana.

ОЛЕКСА МАРТИНЕЦЬ.

Поручаю всім Українцям мій новоотворений склеп. Найдешевші товари споживчі, знаряди до ужитку домашнього. Купую збіже герву і всякі продукти кольоніяльні. Чого Вам потреба, купите і будете вдоволені. Жаден Українець не може оминати, а іти до свого Українця.

Alexandre Martynec.
Ivahy — Prudentopolis — Parana.

Найбільший український склеп в Прудентополі Василя Войтовича.

Продаєть ся по ціні уміркованій. Одинока фірма, яка вдвоєвить Вас за Ваші гроші! Вступіть і переконайте ся, бо то не коштує нічо.

Біліший вибір найрізномодніших матерій, наймодніших кольорів касеміри, коців, готових убранных, чисто вовняних пал, полотна, хусток, стяжок, капелюхів соломяних і сукняних, ниток до шиття, вишивання і ручних робіт, зимових шапів, перфум, перфумованого мила, скла, начинчя кухонних, заліза, машин до шиття, пороху, шроту, фугетів, славної пасти „Фаворіта“ і шнурівок; книжок, та приборів шкільних.

НАПИТКИ КРАЄВІ І ЗАГРАНИЧНІ.

На складі завсїгди: хміль, олій до фарб, свічки мильові, а подостатком муки найліпших марок, соли грубої, меленої і рефінованої столової; Sal Glauber, Sal amargo, нафти, тютюну, рижу, цукру, фарини кукурузяної і мандькової, фасолі, кави зернятами, незрівнаного смаку паленої і чай з Індій.

Завсїгди сьвіже насїне.

Продаю всім, з моєї власної цегольні ЦЕГЛУ, яку узнано за найміцнішу, найлекшу і найпрактичнішу до мурованя; ЧЕРЕПИЦЮ: витривалу, найменшої ваги, а найсильнішу. Скуповую на велику скалю герву та иньші краєві продукта.

Посїдаю велике і рівне подвіре на заїзд, а на случай потреби просторий, супокійний нічліг.

Wasilo Wojtowycz

Prudentopolis, Parana, Brazil.

НОВА КРАВЧАРНЯ Вернарда Насталлі, в Прудентополі.

Виготовляє всякі убраня від найдорозших до найтаньших. Роботи виконуеть совісно, після міри крою, і найновішої моди, а при сім тано.

П. Вернард Насталлі є зятем п. Франца де Кастро, знаного приятеля Українців і члена товариства українського „Україна“.

Alfaiataria de Bernardo Nastally
Rua Ivahy (близько дому п. Василя Федуса).
Prudentopolis — Parana.

УКРАЇНСЬКИЙ СКЕП І КРАВЧАРНЯ

Ірокопа Маловського,
в Прудентополі.

Вступіть, та самі переконайтесь, бо се нич не коштує! В сій фірмі можна вибрати собі чого бажаєте: Ріжні матерії від найдорозшої, до найтаньшої, всякого рода хустви, нитки, стяжки, ріжні пахучі мила, шкло, знаряди кухонні, ріжні напитки краєві і заграничні, свічки мильові, нафта, сіль, кави і проче.

Купуеть герву по найлутшій ціні. Крім сего робиться убраня після найновішої моди, та не дорого. Кождий Українець повинен памятати на ключ всіх сьвідомих: „Свій до свого“!

Negocio e Alfaiataria de
Prosopio Malovskyi.

Prudentopolis — Parana — Brazil.

Читайте уважно!

Хочете, щоби Ваші просьби (requerimentos) або инші які справи були добре зроблені і прийняті, удайтесь до п. Лопатюка В.—Чому? Бо всякі справи можуть лише тоді добре вийти, як Ви представите їх в своїй рідній мові. Папери до урядового шлюбу, режістра дітий уроджених, померших, як і списи майна померших, удайтесь лишень до визше згаданого, а будете вдоволені.

Жертви на бідних у Галичині.

Круз Машадо:

По 5\$ жертвували: Іван Присяжнюк, М. Пилипик, Микита Долинський, Микита Гоменюк (4\$); по 2\$: Іванна Присяжнюк, Іван Шевчук, Андрій Гранатир, Стах Дручковський, Теодор Романюк, Василь Пилипик, Іван Крикніцький, Петрунька Гоменюк; по 1\$: Петро Гоменюк, Гриць Бензак, Іван Войціховський, Марія Войціховська, Гоць Кондрат, Сава Долінський, Іван Маринюк, Максим Гранатир, Анастазія Гранатир, Теодор Присяжнюк, Гр. Пискливець, Іван Пискливець; по 500 рс.: Катарина, Марія, Анна, Павліна, Варвара і Іван Гоменюк, Василь Войціховський, Ілько Мишка 300 р., Никола Присяжнюк 700 р. Разом: 52\$000

Павло Стареправо (Марцеліна 5\$, Дмитро Фіяла (Гважувіра) 5\$, Яцко Кикина 2\$, З нагоди парастасу під могилою в Гважувірі 50\$.

Разом	114\$000
З попередного	3.795\$270
Загальна сума	3.909\$270

Україна.

Будучність України ясна. Вона перейшла і переходити-ме через ціле море крові і покрийють її ще мільони трупів. Перейдуть че-

В Італії велика революція. Заняла она міста Медиолан, Венецію, Неаполь і инші місточки. Фабрики майже всі в руках революціонерів. В деяких місцях вже проголошено ряд большевицький.

Росія відкинула посередництво Англії:

Російський уряд совітів повідомив англійське правительство, що в польсько-російській справі відкидає усяке посередництво і що хоче заключити мир безпосередно з Польщею, мир який має служити тільки інтересам російського і польського а не інтересам англійським.

Переговори През. Петрушевича в Празі.

„Wiener Deutsche Tages-Ztg.“ доносить під датою 20-го липня з Праги: Президент Зах.-Укр. Республіки Др. Евген Петрушевич, який перед кількома днями прибув з Парижа до Праги відбув довші конференції з през. мін. Тусаром і мін. закл. справ Бенешом.

Поклін поляглим Українцям.

Перше публичне українське богоміле в Бразилії.

Прийшли під церков. Процесія вийшла їм назустріч а у дверях церкви ждав о. Рафаїл ЧСВВ. Він звитав богомільців — просив вийти у церкву і помолитись у Божім Домі як і на цвинтарі за тих, що так впали до серця богомільцям т. є. за поляглих Братів у війні.

Відспівано короткий молебен — по молебни перекуса в домі церковнім, опісля зачалась Служба Божа. По Службі Божій процесія і похід удав ся на цвинтар. А на цвинтарі прегарна могила — обложена камінем — у горі плита, а на ній напись: „Поляглим за Волю Українцям Великої України і Галичини, у світовій війні 1920“. Два вінки зложені на могилі. Зачавсь парастас — при кінці парастаса о. Рафаїл забрав слово. Він згадав за могили — могили — що їх повно нині на українських землях. Кожда цінна, бо криє під собою героя, що дав життя за українську ідею. А могила на цвинтарі у Гважувірі криє під собою не одного, а усіх, хто поляг у війні — бо народ на честь поляглим її виставив. Бесідник захопив присутних памятати на тих, що їх земля прийняла, а душі Бог прийняв, бо кождий з них вмирав за справу чисту — сьвяту.

Бесідник закінчив своє слово словами: „За великі жертви поклав наш нарід — за багато пролитої крові, щоб з того не було хісна, щоб не воскресла Україна“. Усі клякнули до молитви за померших а музика грапа жалібний марш. Опісля забрав слово

ця, Товариство підноситься. І виринає у товариства ім. Тараса Шевченка у Куритибі щаслива гадка, закупити площу осередку міста, деб товариство українське, гідне свого покровителя, Великого Кобзаря Шевченка, могло розвиватись дальше і працюю своєю загірвати сусідів Братів в Гважувірі і Марцеліні до спільного діла: а діло у Українців нині повинно бути одно: працювати над осьвідомлюваням себе, щоб з праці сьвідомих одиниць і загалу вийшло одно стремління: до сотвореня Української Народної Республіки.

Честь пп. Другам Українцям в Гважувірі, що змогли як слід прийняти своїх Братів з Куритибі!

Честь пп. Товаришам-Українцям з Куритибі, що у богоміллю показали точність, лад, і у публичнім виступі держались сьвідомо, що они Українці! За се честь ім! Поклін поляглим! Поклін живим, що сьвідомі змогли дати пошану поляглим!

Учасник богоміля.

Куритиба, у вересні 1920.

З Бразилії.

Дня 26. с. м. звичайні збори товариства „Україна“ в Прудентополі, зараз по Богослуженю в салі Народного Дому з слідуючим порядком:

Одинокий заклад фотографічний у
Прудентополи.
**Atelier Photographico
Americano.**

Miguel Kus e Max Hehl

Чи Ви вже знаєте? В Прудентополи при
улиці Dr. Affonso Camargo (напротил поль-
ського клубу) мешкає фотограф. Если хо-
чете мати гарну фотографію своєю, своєї
жінки, діти або і цілої родини, зайдіть до
него, а одержите.

Праця гарна, точна, скоро — ціни умір-
но вані. Рівнож виконує фотографії в ко-
льор: х, та після бажаня побільшає.

Мих. Кусь — Макс Гекль.
Прудентополи Парана

ШЕВСЬКА — РИМАРСЬКА СПІЛКА
Матвійко — Коміщій.

Виконуєсь совісно, по дешевих цінах че-
ревики, чоботи, шинелі, після найновішої
моди і з найлучшої шкіри.

Рівнож виконуєсь всякого рода упряж,
сідла і інші прибори входячі в обсяг ри-
марства.

Приймаєть замовленя, яктакож на скла-
ді до пабути в кожній хвилі всякі прибори
і знаряди так з фаху римарського як і
шевського.

Ціни приступні — праця совісна; Мож-
на кудувати і гуртовно. Кожний Українець
повинен піпирати своїх свідомих Україн-
ців-ремесників. Нині клич: **СВІЙ
ДО СВОГО!**

Matvyiko & Komnickyi
Prudentopolis Parana

Лікар і оператор

Др. МИРОСЛАВ ШЕЛІГОВСКИЙ
Бувший асистент клінік европейських.

CURITYBA, Rua S. Francisco 25.

Лічить після найновішої системи. — Виконує всякі опе-
рації хірургічні.

Посторонних слабих приймає на лічене і побут у своїй клініці. Лічить
лучами „Roentgena“. Посідає власну лабораторію до бадань хемічних і мі-
кроскопових, та всяких інших бадань крови в слабостях внутренних.

Порада листовно і устно. — Мож розмовитись по українськи.

CURITYBA — Rua S. Francisco № 25, — Paraná — Brazil.

ДО ХОРИХ ЛЮДИЙ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ШИРОКОЇ БРАЗИЛІЇ.

Др. Александер Нікольський.

Славний спеціаліст з Європи, теперішній лікар при українським
шпитали в Прудентополи, поручає всім терплячим Українцям так
мущинам, як і жінщинам свої успішні лікарські услуги.

Лічить з найліпшим і найпевнішим успіхом, ревматизм, всякі недуги жолудкові,
недуги утроби, нирок, гемороїди, недуги шкірні, різні затроєня, недугу падачки і т. д.

Коли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з повним
довірєм, а дістане пораду.

На відповідь залучить поштову марку.

Dr. ALEXANDRE NIKOLSKYI.

Prudentopolis — Parana.

Години урядові від 9 рано до 9 вечер; від 3 до 5 години
пополудни в українським шпитали. (Безплатно для бідних).

**Чи Ви вже були коли у склепі
НИКИТИ ДОНЯКА у місті Іраті?**

Він є знаний всім зі свого склепу, що его отворив еще
в р. 1908 — в новім перворяднім мурованім домі, в місті
Іраті, недалеко стациі залізничої.

В його склепі знайде кожний Українець найлучший і найдешевший то-
вар. О сім переконаєсь кожний, хто вступить в хату Никити Доняка.

Простора сая повна Seccos e Molhados, зелізя, ріжнородна фазенда,
товари споживчі і т. и. — а все по ціні найприступнійшій. Переїзджаю-
чі можуть переносувати, або в бараку, або в саях на горі помешканя. Ті,
що мали до діла зі склепом Н. Доняка, є вдоволені з его товару.

Купую герву-матте і інші продукта кольоніяльні.

До кожного потягу вислаєсь власний віз, а в разі потреби винаймаєсь фіра
до Прудентополи і колької Іраті.

СВІЙ ДО СВОГО — УКРАЇНЕЦЬ ДО УКРАЇНЦЯ

Niketa Doniak — Iraty — Parana.

Кравчарня „УКРАЇНА“
Василя Магеровского

Виготовляє всякі убраня від найдо-
розших до найдешевших: плащі, наміт-
ки, маринарки, сподні — взагалі все,
що входить в обсяг кравецтва.

Всякі роботи виконує скоро, совісно —
після міри, крою і моди.

Ціни найприступнійші.

Українці! Попирайте завсїгда лиш
своїх!

ALFAIATARIA „UCRAINA“
de

Basilio Magerovskyi
Papandua Sta. Catharina

**Оселя Гважувіра — Парана
Бразилія.**

**Найбільший склеп український.
ІВАНА ШЕРЕМЕТИ.**

Поручаєсь всім Українцям склеп
свідомого Українця, в котрім най-
дуть ся товари споживчі, знаряди до
домашнього вжитку. Хто що потребує
а певно що не пожадує, коли спов-
нить обовязок народний:

СВІЙ ДО СВОГО.

Купуєсь збіже і всякі продукта
кольоніяльні.

ANTONIO REBOUCAS PARANA
Riosinho

CASA DO POVO

УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП
КОСТЯ ОДРЕЦЬКОГО

В АНТОНІЮ РЕБОУСАС — ПАРАНА

Один з найбільших і найстар-
ших склепів у цілім муніци-
пю Іраті

Продаю товари ріжнородні — яких
справді хто забажає — ФАЗЕНДА — ЗЕ-
ЛІЗО — ЗНАРЯДИ домашні, кухонні і
уєе, що потрібне до ужитку домаш-
нього і різничого.

Напитки ріжнородні. Скуповую герву.
На складі КАВА — ЦУКОР — уєі
споживчі товари. Капелюхи — стрільні
артикули — окраси зі золота як брошки,
перстені, ланцуски до годинників і т. д.
Чого Вам треба — купите і будете
вдоволені.

Constantino Odreckyi
Antonio Rebouças Parana

Український склеп
ХРУНЯ І БРАТА.
в колюнії Вера Гварані.

Продаємо ріжнородні продукта по най-
тапшій ціні.

Купуємо усякі продукта кольоніяльні,
як герву-матте, обручі з тімбо, кору з
брамомуні, віск, масло кури, і т. д.

На складі єсть кава, цукор білий і жов-
тий, сіль мілка і груба, риж, капелюхи сук-
нянні і солом'янні, і т. д.

Chrun & Irmão

Vera Guarany — Paulo Frontim, Parana.

УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП

Івана Мойси

В Марешаль Маллет

ріг ул. Тараса Шевченка і Др. Франка.

Спродает ріжнородні продукта
по найтаньшій ціні. Купує уся-
кі продукта кольоніяльні, а
найцікавше, що платить до-
росше як другі склепарі.

В. КУН І СИН

ІПІРАНГА ГВАЖУВІРА ПАРАНА

Чи Ви вже були коли у склепі НИКИТИ ДОНЯКА у місті Іраті?

Він є знаний всім зі свого склепу, що его отворив еще в р. 1908 — в новім перворяднім мурованім домі, в місті Іраті, недалеко стациі залізничої.

В його склепі знайде кожний Українець найлучший і найдешевший то вар. О сїм переконаєсь кожний, хто вступить в хату Никити Доняка. Простора саяя повна Seccos e Molhados, зелїзя, ріжнородна фазенда, товари споживчі і т. и. — а все по цїні найприступнійшій. Переїзджаючі можуть переносувати, або в бараку, або в саяях на горі помешканя. Ті, що мали до діла зі склепом Н. Доняка, є вдоволені з его товару.

Купую герву-матте і иньші продукта кольонїяльні.

До кожного потягу висилаєсь власний віз, а в разі потреби винаймаєсь фіра до Прудентополя і кольокї Іраті.

СВІЙ ДО СВОГО — УКРАЇНЕЦЬ ДО УКРАЇНЦЯ

Niketa Doniak — Iraty — Paraná.

CAIXA
POSTAL
246.

BEBAM AS CERVEJAS
DA
ATLANTICA

Atlantica
Luzitana
Curitibana
Porter

TELEPHONE 454.

ВЖЕ ПРОБУВАЛИСЬТЕ — ПРОДУКТА ПИВОВАРНІ АТЛАНТИКИ Т. А.
(ул. Ігвассу — Куритиба) ???

ПИВА:
ясні:

Атлантика
Люзитана
Гамбург
Куритибана
Паранаенсе

темні:

Мюнхен
Кульмбах
Демократа
Портер

НАПИТКИ:

Атланта
Більц

Вода Столова

Женжібре

ГАЗОЗИ з:

Цитрини

Абакаші

Черешень

Малин

Помараньч

Содова вода.

Панове Хлібороби! Купуємо кожду скількість ячменю і платимо найлучші цїні!

Роздаємо насїне ячменю за контрактом або продаємо вибіране насїне ячменю!

Сухі дріжджи Атлантики є найлучші і економічні.

Екстракт з солоду, се найлучше лікарство проти кашлю і відновляючий сили.

ХРУНЬ І БРАТА.
в кольонїі Вера Гваранї.

Продаємо ріжнородні продукта по найтаншій цїні.

Купуємо усякі продукта кольонїяльні, як герву-матте, обручі з тїмбо, кору з брамомунї, віск, масло кури, і т. д.

На складї єсть кава, цукор білий і жовтий, сїль мїлка і груба, риж, капелюхи сукнянні і соломянні, і т. д.

Chrun & Irmão

Vera Guarany — Paulo Frontim, Paraná.

УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП

Івана Мойси

В Марешаль Маллет

ріг ул. Тараса Шевченка і Др. Франка.

Спродает ріжнородні продукта по найтаншій цїні. Купує усякі продукта кольонїяльні, а найцікавше, що платить доросше як другі склепарї.

ПП. З КОЛЬОНІИ

прошу прийти у мій склеп і спробувати, чи те, що кажу, правду кажу? Я свідомий, що переконаєтесь, що кажу правду!

João Moisa

Marechal Mallet

Paraná

КОСТЯ ОДРЕЦЬКОГО
В АНТОНІЮ РЕБОУСАС — ПАРАНА

Один з найбільших і найстарших склепів у цілім муніципїю Іраті

Продаю товари ріжнородні — яких справді хто забажає — ФАЗЕНДА — ЗЕЛІЗО — ЗНАРЯДИ домашні, кухонні і усе, що потрібне до ужиткоу домашнього і рільничого.

Напитки ріжнородні. Скуповую герву.

На складї КАВА — ЦУКОР — усі споживчі товари. Капелюхи — стрільні артикули — окраси зі золота як брошки, перстенї, ланцужки до годинників і т. д. Чого Вам треба — купите і будете вдоволені.

Constantino Odreckyi

Antonio Rebouças

Paraná

В. КУН І СИН

ІПІРАНГІ ГВАЖУВІРА ПАРАНА

Поручаю мій склеп при фабриці КАП ФЛЯШКОВИХ, купую всякі продукта краєві, продаж гуртовна і деталїчна.

W. KUN & FILHO

Guajuvira

Paraná

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА

Одрецький — Козакевич

В

ІРАТІ

ПАРАНА

ПОРУЧАЄМО усім Українцям з Іраті, як і з подальших околиць, наш склеп, який є завжди заосмотрений у найріжноріжнійшї товари так краєві, як і заграничні, найлучшої якості. Великий вибір ріжнородних матерїй, коців, капелюхів, вовняних пал, хусток, білого полотна, черевики з фабрики Фаворїта, осотовї вовнянні убраня і многі иньші товари галентарїйні.

НАЧИНЄ КУХОНЄ — ЗЕЛІЗО.

Має завжди на складї велику скількість: МУКИ пшеничної житної і кукурудзяної, ЦУКОР жовтий і білий. Каву в зернятах і мелена, СІЛЬ НАФТА, ОЛІЙ, ріжнородні ФАРБИ, КОНСЕРВИ, ГОРІВКА з Моретес, напитки краєві і заграничні.

Скуповуємо герву — віск і мід

ДЛЯ ПП. Каросників є портера, сїчки і кукурудзи не брак.

Продаж деталїчна і гуртовна

Для прибувших залїзницею вічліг.

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА.

ОДРЕЦЬКИЙ — КОЗАКЕВИЧ

На услуги Шановної Публїки. Телеграфїчна адреса: „Kozak“ Iraty.

Українська печатня в Прудентополю.